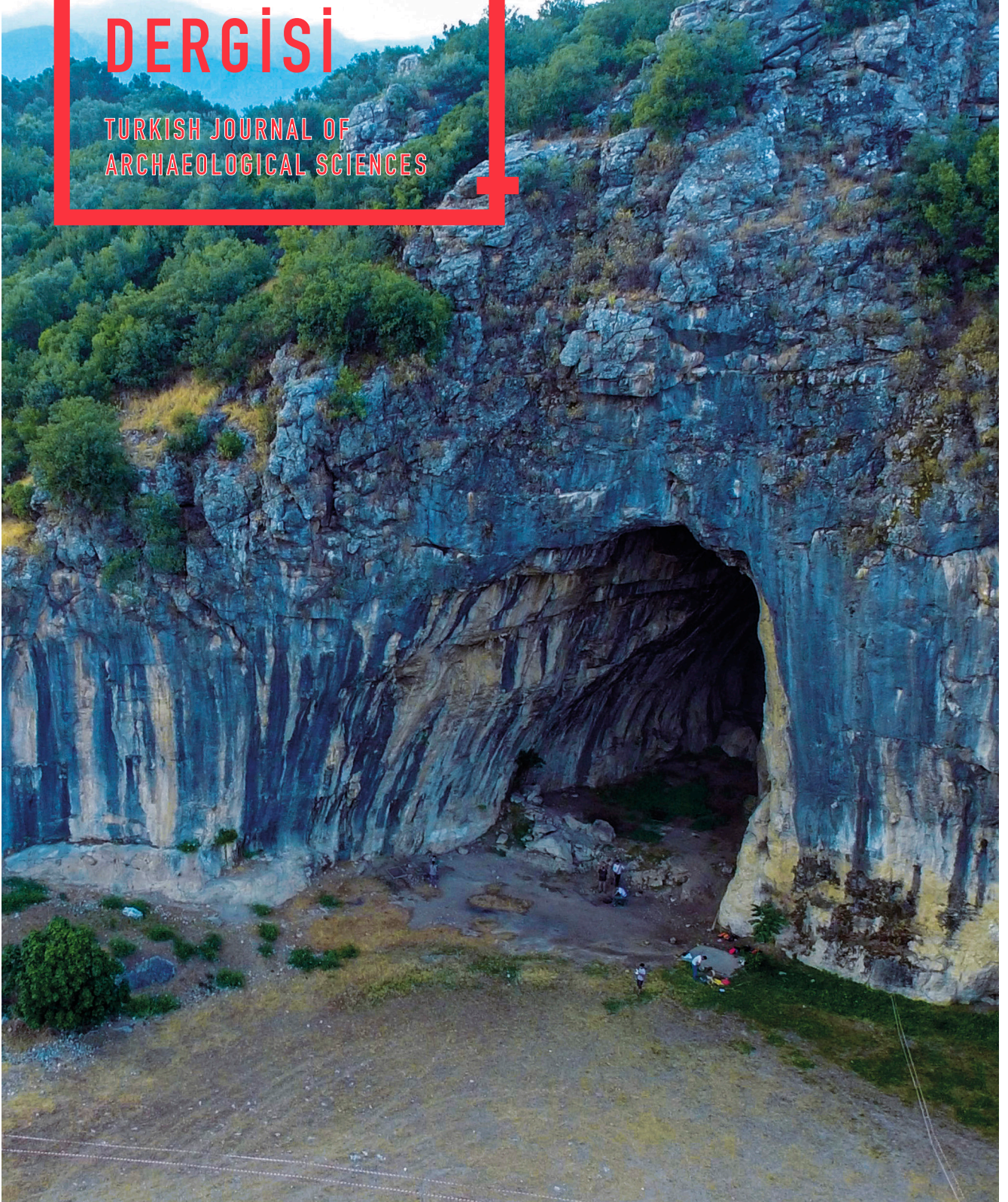

ARKEOLOJİ BİLİMLERİ DERGİSİ

TURKISH JOURNAL OF
ARCHAEOLOGICAL SCIENCES

2024

ISSN 2822-2164

ISSN 2822-2164

Editörler / Editors

Güneş Duru Mimar Sinan Fine Arts University, Turkey

Mihriban Özbaşaran Istanbul University, Turkey

Yardımcı Editörler / Associate Editors

Brenna Hassett University of Central Lancashire, UK

Melis Uzdurum Ondokuz Mayıs University, Turkey

Sera Yelözer Independent Researcher, Turkey

Fatma Kalkan Koç University, Turkey

Yazı İşleri Müdürü / Managing Editor

Varlık İndere

AYRIBASIM / OFFPRINT

Yapım / Production

Zero Prodüksiyon Kitap-Yayın-Dağıtım San. Ltd. Şti.
Abdullah Sokak, No: 17, Taksim / Beyoğlu 34433 İstanbul - Türkiye
Tel: +90 (212) 244 7521 Fax: +90 (212) 244 3209
E.mail: info@zerobooksonline.com
www.zerobooksonline.com

Tasarım / Design

Adnan Elmasoğlu

Uygulama / Layout Design

Hülya Tokmak

Kapak Fotoğrafi / Cover Photo

Girmeler Mağarası, Tlos Kazı Arşivi/Tlos Excavation Archive

Danışma Kurulu / Advisory Board

Eşref Abay Ege University, Turkey

Murat Akar Hatay Mustafa Kemal University, Turkey

Benjamin S. Arbuckle University of North Carolina, USA

Levent Atıcı University of Nevada, USA

Meriç Bakiler Mimar Sinan Fine Arts University, Turkey

Anna Belfer-Cohen Hebrew University, Israel

Marion Benz State Department of Archaeology, Switzerland

Rozalia Christidou CNRS, France

Çiler Çilingiroğlu Ege University, Turkey

Nüzhet Dalfes Istanbul Technical University (emeritus), Turkey

Caroline Douché University of Oxford, UK

Burçin Erdoğu Akdeniz University, Turkey

Müge Ergun University of Oxford, UK

Nigel Goring-Morris Hebrew University, Israel

Metin Kartal Ankara University, Turkey

Nurcan Kayacan Istanbul University, Turkey

Moritz Kinzel German Archaeological Institute, Turkey

Elif Koparal Mimar Sinan Fine Arts University, Turkey

Ian Kuijt Notre Dame University, USA

Susan M. Mentzer University of Tübingen, Germany

Natalie Munro University of Connecticut, USA

Gökhan Mustafaoğlu Ankara Hacı Bayram Veli University, Turkey

Rana Özbal Koç University, Turkey

Mehmet Somel Middle East Technical University, Turkey

Mary Stiner University of Arizona, USA

Georgia Tsartsidou Ephorate of Palaeoanthropology - Speleology, Greece

İçindekiler / Contents

- VI** Editörlerden
- VII** Note from the editors
- 1** **Özlem Çevik, Coşkun Sivil, Osman Vuruşkan, Alican Aktağ, Kaan Sayit, Aysel Arslan, Miroslav Králík, A. Onur Bamyacı**
Prehistorik Dönemde Uzmanlaşmaya Dair Bir Model:
Ulucak Höyük Seramik Üretim Atölyesi (MÖ 6005-5840)
- 46** **Mustafa Nuri Tatbul**
Türkiye’de Ortaçağ Arkeolojisi’nde Kuram ve Yöntem:
Arkeobotanik ve Mikrodebris Verisi Üzerinden Komana Örneği
- 76** **Burçin Erdoğan, E. Nejat Yücel**
Younger Dryas Döneminde Ege ve Erken Holosen Geçişi ile İlgili Sorunlar
- 87** **Brenna Hassett, Haluk Sağlamtimur**
Integrating Anthropological Science in Archaeological Practice:
The Importance of Spatial Data
- 100** **Bleda S. Düring**
Batı Asya Arkeolojisini Merkeziyetsizleştirmek – Erken Ticaret Ağları ve Sosyal Karmaşıklığın Yeniden Değerlendirilmesi
Decentring the Archaeology of West Asia – Reconsidering Early Trade Networks and Social Complexities
- 123** **Guilhem Mauran**
Review of Kościuk-Zalupka, J., 2023. *The Usage of Ochre at the Verge of Neolithisation from the Near East to the Carpathian Basin.*

- 127** Amaç ve Kapsam
- 128** Aims and Scope
- 129** Makale Gönderimi ve Yazım Kılavuzu
- 134** Submission and Style Guideline

Editörlerden

Dördüncü yılımızda, dördüncü sayıyla herkese merhaba. Evrensel arkeolojinin diğer disiplinlerle iş birliği içinde, teknolojik yenilikleri ve araçları kullandığı günümüzde, daha fazla bilim diyerek “Arkeoloji Bilimleri” ismiyle çıkarmaya başladığımız dergimizin dördüncü sayısında bazı yeniliklere yer vermeyi gerekli bulduk. Bu sayıyla birlikte dergimizde artık kuramsal ve metodolojik yaklaşımlara, kitap tanıtım ve eleştirilerine yer vermeye başlıyoruz. Bu yeni adımın Türkiye’deki arkeoloji ortamının ihtiyacı olan çok seslilik, eleştiri ve tartışma ortamına katkı sağlayacağı düşüncesindeyiz. Özellikle de güncel devlet politikalarıyla Türkiye’deki arkeoloji ortamının yeşertmeye çalıştığı bilimsel çerçeve ve hedeflere olumsuz anlamda tesir edecek adımların atıldığı, arkeolojinin turizm ve restorasyonla karıştırıldığı koşullarda.

Güneş Duru & Mihriban Özbaşaran

Note from the editors

Hello to everyone and welcome to our fourth year with this fourth issue. As archaeology universally depends on cooperative and technological innovation, we have thought to include some innovations in the fourth issue of our journal. With this new issue, we are now widening our spectrum to theoretical and methodological approaches as well as introducing and reviewing archaeological publications. We believe this will contribute to the multivocality, critique and discussion that archaeology in Türkiye needs to counterbalance current state policies that may have a negative impact on the scientific aims and framework that the discipline is trying to nurture. In a country where archaeology is often confused with tourism and restoration, we think it is critical to provide this forum.

Güneş Duru & Mihriban Özbaşaran

Younger Dryas Döneminde Ege ve Erken Holosen Geçişi ile İlgili Sorunlar

Burçin Erdoğan^a, E. Nejat Yücel^b

Özet

Ege'de MÖ yak. 10.800-9600 yılları arasına tarihlenen ve *Younger Dryas* olarak adlandırılan kuru ve soğuk dönem ile ilgili bilgilerimiz, önceleri sadece Limni adasındaki Ouriakos yerleşiminden gelmekteydi. Son yıllarda Batı Anadolu kıyılarında Girmeler ve Ballık Mağarası'nda yapılan yeni araştırmalar ve kazı çalışmaları ile Bozburun, Karaburun, Gökçeada ve Limni adasından gelen yüzey buluntuları sayesinde bilgilerimizde belirgin artış olmuştur. Her ne kadar kazılan yerleşmeler ve yüzey buluntuları arasında benzerlikler olsa da bölge ve yerleşim bazında farklılıkların olduğu görülmektedir. *Younger Dryas*'dan Holosen'e geçiş, muhtemelen Preboreal olarak adlandırılan dönemin iklimsel şartlarına bağlı olarak, oldukça problemlidir. Bu sürece tarihlenen yerleşmeler ve malzemeler oldukça azdır. Makalenin amacı yeni bulgular ışığında Batı Anadolu kıyı şeridi ve Ege adalarında hem *Younger Dryas* hem de Holosen'e geçiş sürecini ele almaktır.

Anahtar Kelimeler: *Younger Dryas*, Erken Holosen geçişi, Batı Anadolu kıyıları, Ege adaları

Abstract

Our previous understanding of the dry and cold period called the Younger Dryas, dating back to approximately 10.800-9600 BCE, was limited to information from Ouriakos on the island of Lemnos in the Aegean. Recent research and excavations in Girmeler and Ballık Cave on the Western Anatolian coast, as well as surface finds from Bozburun, Karaburun, Gökçeada, and Limni Island, have significantly increased our knowledge of this period. While similarities exist between the excavated sites, as well as the surface finds, differences are also present on a regional and site-specific basis. The transition from the Younger Dryas to the Holocene is a challenging period to understand, probably due to the climatic conditions of the Preboreal period. Settlements and materials dating to this transition period are very few. This article aims to

^a Burçin Erdoğan, Prof. Dr., Akdeniz Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü, Prehistorya Anabilim Dalı, Antalya/Türkiye

burcinerdogu@akdeniz.edu.tr ; <http://orcid.org/0000-0003-3584-5313>

^b E. Nejat Yücel, Dr., Küçükalyalı, Maltepe, İstanbul/Türkiye

enyucel@gmail.com ; <http://orcid.org/0000-0003-4674-3048>

Makale gönderim tarihi: 04.11.2023; Makale kabul tarihi: 21.12.2023

discuss the Younger Dryas period and the Early Holocene transition in the Western Anatolian coastline and Aegean islands in light of new research and data.

Keywords: *Younger Dryas*, Early Holocene transition, Western Anatolian coasts, Aegean islands

Giriş

Yaklaşık olarak MÖ 10.800-9600 yılları arasına tarihlenen, ani iklim değişikliğinin yaşandığı *Younger Dryas* olarak adlandırılan kuru ve soğuk dönem, bölgede yaşayan avcı toplayıcı toplulukların yaşamalarında önemli değişimlere yol açmıştır (Straus ve Goebel 2011). Ege'de Son Buzul Maksimumu ile birlikte yükselmeye başlayan deniz seviyesi *Younger Dryas* sürecince Ege havzası kıyı çizgilerinin büyük bölümünün değişmesine ve yeni adaların oluşmasına neden olmuştur (Lambeck 1996; Lambeck ve Chappell 2001; Perissoratis ve Conispoliatis 2003; Özbek ve Erdoğu, 2014; Chalkioti 2016). Bu dönemde avcı toplayıcı toplulukların yaşam biçimlerinde ve alet endüstrilerinde önemli değişimler gözlemlenmektedir. Bu dönemin yontmataş alet endüstrisinin en karakteristik özelliği, geometrik mikrolit aletlerin yoğun şekilde üretilmesidir. Bu makalede *Younger Dryas* dönemi, Batı Anadolu kıyı şeridi ve Ege Adaları'ndan gelen yeni bulgular ışığında ele alınacaktır. Özellikle Ouriakos, Girmeler ve Ballık Mağarası'nda yapılan kazı çalışmaları ile Bozburun, Karaburun, Gökçeada ve Limni adasından gelen bulgular bu dönemi kısmen anlamamızı sağlamıştır (şekil 1). Diğer yandan *Younger Dryas*'ın bitişi ile birlikte bugünkü iklim koşullarının yaşandığı Holosen döneme geçiş süreci oldukça sorunludur. Araştırmamızda ayrıca Holosen döneme geçiş ile ilgili sorunlar, Batı Anadolu, Kıta Yunanistan ve Ege adalarından gelen arkeolojik verilerle incelenmeye çalışılmıştır.

Younger Dryas (MÖ 10.800-9600) Döneminde Batı Anadolu Kıyı şeridi ve Ege Adaları

2009-2013 yıllarında kazılan Limni adasının güneybatısında yer alan Ouriakos yerleşiminden önce, Ege'de *Younger Dryas* dönemi ile ilgili bilgilerimiz oldukça sınırlıydı. MÖ 10.437-10.198 yılları arasına tarihlendirilen Ouriakos yerleşimi, deniz kıyısında Pleistosen kalkarenit denizel teras üzerine aynı isimli derenin iki yakasında 1500 metrekarelik alana yayılan bir mevsimlik kamp yeridir (Efstratiou vd. 2014). Bu dönemde Limni Adası, Gökçeada ile beraber büyük bir ada halinde anakaradan kopmuştur. Hammaddesi kuvars, kalsedon, opal ve jasperdan oluşan alet endüstrisi özellikle yarımay biçimli geometrik mikrolitler ve küçük ön kazıyıcılarla bilinir (şekil 2). Ayrıca sırtlı dilgicikler ve uçlar ile delicilerden oluşan geometrik olmayan mikrolitler de bulunmaktadır. Aletlerin %60'a yakını yarımay biçimli mikrolit aletlerdir (Efstratiou vd. 2014). Ouriakos yontmataş endüstrisi, benzer yarımay biçimli mikrolit aletler içeren Antalya Öküzini Mağarası'nın Ia1 ve Ia2 tabakalarıyla karşılaştırılmaktadır, ancak üretim teknolojisi ve boyutlar arasında belirgin farklılıklar vardır. Son yıllarda adada yapılan yüzey araştırmaları

sırasında *Younger Dryas* dönemine tarihlendirilen iki kamp yeri daha bulunmuştur (Peristereónas ve Agia Marina). Bunlardan Peristereónas’da boyut olarak Ouriakos ile benzer yarımaya biçimli geometrik mikrolitler görülür (Efstratiou vd. 2022).

Gökçeada’nın doğusunda Eşelek civarındaki kaya sığınaklarında açılan derinlik açmalarında, Ouriakos kamp yerinde bulunanlara benzer, *Younger Dryas* Dönemi’ne tarihlenebilecek yontmataş aletler bulunmuştur. Bunlardan Ekşisu kaya sığınağında bulunan mikro ön kazıyıcı, sırtlı dilgicikler ve tek kutuplu dilgicik çekirdekleri ile Harko kaya sığınağında bulunan bir yarımaya ve mikro ön kazıyıcılar adanın *Younger Dryas* dönemi içerisinde avcı toplayıcı grupların iskan yeri olduğunu göstermektedir (Yücel 2023).

Batı Anadolu Kıyı Şeridi’nde *Younger Dryas* dönemini en iyi anlayabileceğimiz yeni yerleşim yerlerinden biri, Girmeler’dir. Girmeler, Tlos antik kenti yakınlarında, Eşen Vadisi kıyısında kayalık bir tepenin batı yüzünde konumlanan iki mağara ile mağaraların önünde büyük ölçüde tahrip edilmiş bir höyükten oluşur (Şekil 3). Doğu yönünde yer alan ve “A Mağarası” olarak adlandırılan mağaranın giriş açıklığı 16 metre, derinliği 40 metredir. Batı yönünde yer alan ve “B Mağarası” olarak adlandırılan mağaranın derinliği ise 150 metredir. Ön giriş açıklığı 10 metre olan B Mağarası’nın arka kısmında 7,5 metrelik başka bir giriş açıklığı daha vardır. Mağaranın yanında doğal bir termal su kaynağı bulunur.

Mağaraların önünde yer alan yaklaşık 7 metre yüksekliğindeki höyük düzleştirilerek yok edilmiştir. 2020 ve 2021 yıllarında, yok edilmiş höyüğün muhtemel alt katmanlarına ulaşmak için A Mağarası’nın önünde açılan derinlik açmasında, *Younger Dryas* dönemi ve biraz öncesindeki ara soğuk döneme ait tabakalara ulaşılmıştır (Erdoğu vd. 2021). MÖ 12.036-10.677 yılları arasına tarihlendirilen yaklaşık 1.5 metrelik dolguda Levant bölgesi Natuf yerleşimlerine benzer mimari kalıntılar da saptanmıştır (Şekil 4).

Hammaddesi radyolarit ve çakmaktaşı olan Girmeler yontmataş alet endüstrinde ana amacın dilgicik üretmek olduğu anlaşılmaktadır. Dilgicikler tek kutuplu sistemde, doğrudan vurma tekniği kullanılarak üretilmiştir. Tek kutuplu çekirdekler genellikle piramidal ve prizmatik formdadır. Alet endüstrisini geometrik ve geometrik olmayan mikrolitler oluşturur; geometrik mikrolitler azdır. Yarımaya biçimli geometrik mikrolitlerin yanında eşkenar üçgen/trapez biçimli mikrolitler de görülür (Şekil 5). Geometrik olmayan mikrolitler içinde ve yerleşim genelinde en baskın alet grubu sırtlı dilgiciklerdir (%40). Sırtlı dilgicikler genellikle dik düzeltili veya nadiren yarı dik düzeltilidirler. Bu düzeltiler tek ya da iki yönlü olarak uygulanmıştır. Budanmış dilgicikler, uçlar ve küçük ön kazıyıcılar, diğer alet gruplarını oluşturmaktadır (Kayacan 2020). Girmeler *Younger Dryas* dönemi, yontmataş endüstrisi, az sayıda geometrik mikrolitler, dilgiciklerin özellikle sırtlı dilgiciklerin baskınlığı ve tek kutuplu çekirdekleri ile Ouriakos’tan farklı bir görünüm sergiler. Girmeler’de bulunan işlenmiş bir kemik alet parçası ise oldukça özgün bir buluntudur (Şekil 6).

Son yıllarda Dikili yakınlarındaki Ballık Mağarası'nda gerçekleştirilen kurtarma kazısında da *Younger Dryas* dönemine tarihlendirilen tabakalara ulaşılmıştır. Radyokarbon tarihleri bu mağara bulguları için MÖ 11.856-10.046 yıllarını vermiştir. Hammaddesi çakmaktaşı/çört olan alet endüstrisini mikrolit aletler, özellikle de Ouriakos'ta olduğu gibi yarımay biçimli geometrik mikrolitler oluşturmaktadır. Tek kutuplu yongalanmış çekirdeklerin yanında Ouriakos'ta olduğu gibi iki kutuplu olanlar da vardır (Aksan vd. 2022).

Batı Anadolu kıyı şeridinde İzmir Karaburun ile Muğla Marmaris Bozburun yarımadalarında yapılan yüzey araştırmalarında muhtemelen *Younger Dryas* dönemine ait yontmataş aletler bulunmuştur. Karaburun'da Kocaman adlı alanda iki adet yarımay biçimli geometrik mikrolit ile sırtlı parçalar, budanmış dilgicikler, uçlar ve küçük ön kazıyıcılardan oluşan geometrik olmayan mikrolit aletler toplanmıştır (Çilingiroğlu vd. 2020). Kocaman'daki yarımayların boyutları, Ouriakos'taki en büyük örneklere karşılık gelmektedir. Üretim teknolojisi de Ouriakos'a benzemektedir. Diğer yandan Kocaman'da oldukça fazla görülen düzeltili yongalar Ouriakos'ta hiç bulunmamıştır (Çilingiroğlu vd. 2020). Ayrıca Kocaman'ın tek kutuplu çekirdekleri Ouriakos'tan farklıdır. Bozburun'da Hurma adlı buluntu yerinde, çoğu Melos obsidiyeninden üretilmiş yarımay biçimli geometrik mikrolitler ile bazı sırtlı parçalar, budanmış dilgicikler ve küçük ön kazıyıcılardan oluşan geometrik olmayan mikrolit aletler bulunmuştur (Atakuman vd. 2022) (Şekil 7). Bununla birlikte, üretim teknolojisi ve boyutlar açısından gerek Ouriakos gerekse Girmeler'den farklılık gösterir. Melos obsidiyeninin yoğun varlığı Ege'de değiş tokuş mekanizmalarının *Younger Dryas* döneminde başladığının göstergesidir (Gemici vd. 2022).

Ege'de Erken Holosen Geçişi ile İlgili Sorunlar

Ege'de MÖ 9600 yıllarında *Younger Dryas*'ın bitişi ile birlikte bugünkü iklim koşullarının yaşandığı Holosen döneme geçiş süreci oldukça bulanıktır (kronoloji için bkz.: Tablo 1). Holosen dönem başlarında Preboreal olarak adlandırılan dönemde ısınma ve iklimsel soğuma dalgalanmalarının birlikte görülmesi, çevresel değişimler üzerinde de dengesiz etkiler yaratmıştır (van der Plicht vd. 2004). Bu durum bölgedeki avcı toplayıcı toplulukların yaşamlarını da önemli ölçüde etkilemiş olmalıdır. Kıta Yunanistan'ın Argolid bölgesindeki Franchthi Mağarası'nda VI. tabakadan sonra gelen ve erken Holosen döneme tarihlenen VII. tabaka arasında bir boşluğun olduğu belirtilmektedir (Perlès 1999; 2001). Franchthi Mağarası'nın VII. tabakası MÖ 8700-8300 yıllarına tarihlendirilmektedir (Perlès, 1999). Ege adalarında da bu döneme tarihlenen en erken yerleşmeler MÖ 8800/8700 yıllarını vermektedir. Kythnos adasındaki Maroulas yerleşmesi MÖ 8770-8564 yıllarına tarihlenirken, Youra adasındaki Cyclops Mağarası'ndan gelen en erken tarih MÖ 8600'dür (Sampson 2019). Kıta Yunanistan'da radyokarbon tarihlerine göre Holosen dönemin başlarına tarihlenen iki yer, Schisto Mağarası ve Sarakenos Mağarası'dır. Yunanistan'ın Boeotia bölgesinde eski Kopais Gölü kıyısında yer alan Sarakenos Mağarası'nda

A, B ve F açmalarında kazılan 5. tabakadan gelen radyokarbon tarihleri, MÖ 9680-9270 yıllarını vermektedir (Sampson ve Tsourouni 2023). Bir ocak kalıntısının bulunduğu bu tabakada sadece birkaç dilgicik ve bir adet yonga bulunmuş, bulunan tek aletin ise çentikli bir alet olduğu belirtilmiştir. Muhtemelen Preboreal dönemdeki koşullar mağarada yaşam için elverişsiz ortam oluşturmuştur. Attika Bölgesi'nde Aigeleo Dağı'nın güneybatı eteklerinde yer alan Schisto Mağarası'nda 80 cm kalınlığındaki alt dolgunun en alt seviyesinden gelen tek bir radyokarbon tarihi, MÖ 9866-9281 yıllarını verirken dolgunun üst seviyesi MÖ 8196-7875 yıllarına tarihlenmektedir (Papadea vd. 2020). Bu dolgudan gelen aletler *Younger Dryas* döneminde olduğu gibi geometrik mikrolitler, mikro deliciler, sırtlı dilgiler, ön kazıyıcılar ve düzeltili yongalardan oluşmaktadır.

Batı Anadolu kıyı şeridinde ise Holosen döneme geçiş sürecini veren tek yerleşim şu an için, Girmeler'dir. A Mağarası'nın önünde açılan derinlik açmasında Erken Holosen'e geçiş tabakasında toprak rengi değişmiştir. Bu tabakadan gelen tek radyokarbon tarihi MÖ 9200-8800 yılları arasını gösterir. Kazılan alan dar olsa da oldukça az sayıda yongadan oluşan yontmataş içeren bu tabakada geometrik ve geometrik olmayan mikrolit aletlerin tamamen ortadan kalktığı görülmektedir.

Sonuç Yerine

Younger Dryas dönemindeki ani çevresel değişimin özellikle Güneybatı Asya coğrafyasında Pleistosen sonu avcı-toplayıcılarının yerleşim ve geçim stratejilerini etkilediği ve insanlık tarihine yeni bir yol çizdiği kabul edilir. *Younger Dryas* dönemindeki çevresel değişimlerin Ege'deki yaşamı nasıl etkilediği ile ilgili bilgilerimiz ise son yıllara kadar hemen hemen yoktu. Son yıllarda Batı Anadolu kıyıları ile Kuzey Ege adalarında gerçekleştirilen kazı, sondaj ve yüzey araştırmaları, bu dönemle ilgili önemli veriler sağlamıştır. Bununla birlikte bölgede kazı ve araştırma çalışmaları hala azdır ve dönemi anlamamız için oldukça yetersizdir. Eldeki verilere baktığımızda, kazılan yerleşmeler ve yüzey buluntuları arasında benzerlikler olsa da bölge ve yerleşim bazında bazı farklılıkların olduğu anlaşılmaktadır. Örneğin, Ouriakos'ta yontmataş işçiliğinde, yarım biçimli geometrik mikrolitlerin fazlalığına karşılık, Girmeler'de bunlara az sayıda rastlanır; Ouriakos'taki çift kutuplu çekirdekler, Girmeler'de yoktur. Üretim teknolojisi ve oranlardaki farklılıklar, farklı coğrafi bölgelerdeki grupların farklı ihtiyaçlarından ya da geleneklerinden kaynaklanıyor olmalıdır. *Younger Dryas* döneminde Ege havzasındaki deniz seviyesi değişimleri ile oluşan *kıyı çizgisi* değişimleri Rodos ile birlikte anakaradan ayrılan Limni ve Gökçeada harici diğer adaların hala anakara ile bağlantılı olduğunu ve böylece kıyı bölgelerde yer alan yerleşmelerin bugünkü deniz seviyesinin altında kalmış olabileceğini de göstermektedir.

Yeni araştırmalar sonucu ele alınması gereken bir başka konu, *Younger Dryas* sonrası kronolojideki boşluktur. Ege'de, yaklaşık MÖ 9600 yıllarında *Younger Dryas*'ın bitişinden sonra, Preboreal

olarak adlandırılan dönemin iklimsel şartlarına bağlı olarak gelişen yaklaşık bin yıllık kronolojik bir boşluk vardır. “Ege Mezolitiği” olarak bilinen yerleşmeler için verilen en erken tarih ise MÖ 8800/8700 yıllarıdır. Kıta Yunanistan’da Sarakenos Mağarası her ne kadar geçiş sürecine ait tabakalar içerse de arkeolojik malzeme yok denecek kadar azdır. Bu durum, Batı Anadolu kıyılarındaki Girmeler’in önemini arttırmakta, söz konusu geçiş süreciyle ilişkilendirebileceğimiz ve kronolojik boşluğu dolduracak tek yerin, şu anki bilgilerimize göre Girmeler olduğunu göstermektedir. Girmeler’deki mağaralarda ve höyük yerleşmesinde yapılacak ayrıntılı araştırmalar ve kazı çalışmaları, Ege kronolojisinin yeniden oluşturulması, bölge Neolitikleşmesi ve ada arkeolojisi konularında pek çok potansiyel yeniliğu ve çözümü içerisinde barındırmaktadır.

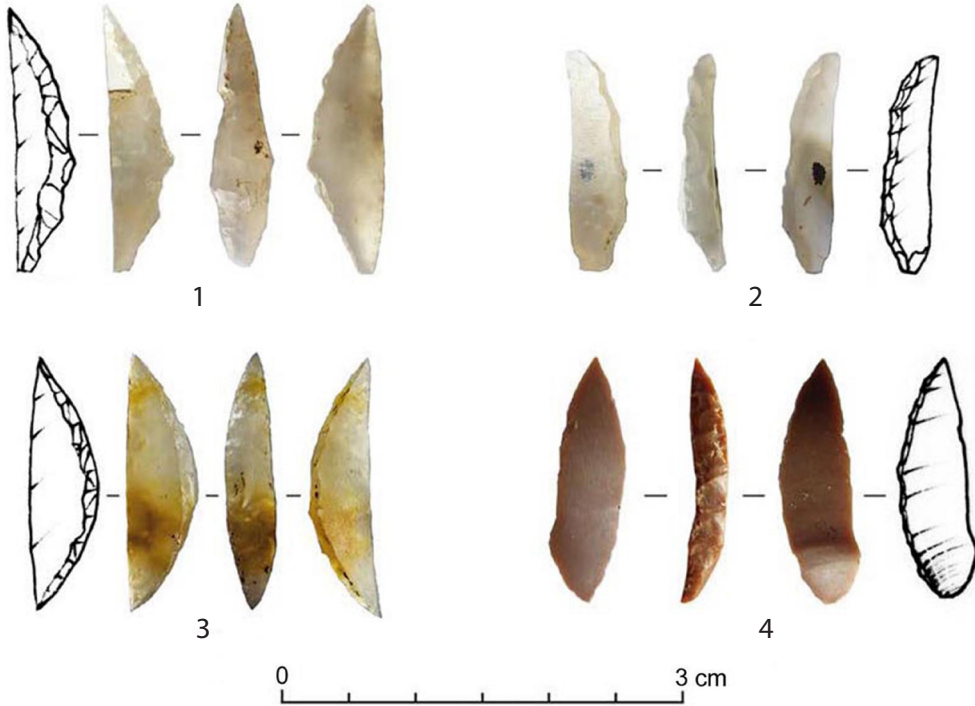
Kaynakça

- Aksan, M., Ateş, G., Aydın, Y., Erbil, E., Ludwig, B., Mania, U., Pirson, F., Taşkıran, H. 2022. Ballık Mağarası (Dikili ilçesi) Kazısı. 42. *Kazı Sonuçları Toplantısı*, Cilt 2, 357-365.
- Atakuman, Ç., Erdoğu, B., Gemici, H.C., Baykara, İ., Karakoç, M., Biagi, P., Starnini, E., Guilbeau, D., Yücel, N., Turan, D., Dirican, M. 2022. Before the Neolithic in the Aegean: The Pleistocene and the Early Holocene Record of Bozburun-Southwest Turkey. *The Journal of Island and Coastal Archaeology* 17(3), 323-355.
- Çilingirođlu, Ç., Kaczanowska, M., Kozłowski, J.K., Dinçer, B., Çakırlar, C., Turan, D. 2020. Between Anatolia and the Aegean: Epipalaeolithic and Mesolithic Foragers of the Karaburun Peninsula. *Journal of Field Archaeology* 45(7), 479-497.
- Chalkioti, A. 2016. Reconstructing the Coastal Configuration of Lemnos Island (Northeast Aegean Sea, Greece) Since the Last Glacial Maximum. M. Ghilardi (Ed.), *Géoaarchéologie des îles de Méditerranée*, Paris: CNRS Éditions, 109-118.
- Efstratiou, N., Biagi, P., Starnini, E. 2014. The Epipalaeolithic Site of Ouriakos on the Island of Lemnos and its Place in the Late Pleistocene Peopling of the East Mediterranean Region. *Adalya* XVII, 1-13.
- Efstratiou, N., Biagi, P., Starnini, E., Kyriakou, D., Eleftheriadou, A. 2022. Agia Marina and Peristereonas: Two New Epipalaeolithic Sites on the Island of Lemnos (Greece). *Journal of Paleolithic Archaeology* 5(1), 1-34.
- Erdoğu, B., Korkut, T., Takaoğlu, T., Atıcı, L., Kayacan, N., Guilbeau, D., Ergun, M., Doğan, T. 2021. Late Pleistocene and Early Holocene Finds from the 2020 Trial Excavation at Girmeler, Southwestern Turkey. *Anatolica* 47, 299-320.
- Gemici, H.C., Dirican, M., Atakuman, Ç. 2022. New Insights into the Mesolithic Use of Melos Obsidian in Anatolia: A pXRF Analysis from the Bozburun Peninsula (Southwest Turkey). *Journal of Archaeological Science: Reports* 41, 103296.
- Kayacan, N. 2020. *Girmeler Yontmataş Buluntuları Ön Sonuçları*. Yayınlanmamış Rapor. İstanbul.
- Lambeck, K. 1996. Sea-Level Change and Shore-Line Evolution in Aegean Greece since Upper Palaeolithic Time. *Antiquity* 70(269), 588-611.
- Lambeck, K., Chappell, J. 2001. Sea Level Change through the Last Glacial Cycle. *Science* 292(5517), 679-686.

- Özbek, O., Erdoğu, B. 2014. Initial Occupation of the Gallipoli Peninsula and the Gökçeada (Imbroz) Island in the Pre-Neolithic and Early Neolithic. *Eurasian Prehistory* 11(1-2), 97-128.
- Papadea, A., Mavridis, F., Minou-Minopoulou D., Yamaguchi, D., Apostolikas, O. 2020. Searching for the Pleistocene/Holocene Transition: The Case of the Lithic Industry from the Anonymous Schisto Cave at Keratsini. N. Papadimitriou, J.C. Wright, S. Fachard, N. Polychronakou-Sgouritsa, E. Andrikou (Ed.), *Athens and Attica in Prehistory*. Proceedings of the International Conference, Athens, 27–31 May 2015, 2020, Oxford: Archaeopress 61-70.
- Perissoratis, C., Conispoliatis, N. 2003. The Impacts of Sea-Level Changes During Latest Pleistocene and Holocene Times on the Morphology of the Ionian and Aegean Seas (SE Alpine Europe). *Marine Geology* 196(3), 145-156.
- Perlès, C. 1999. Long-Term Perspectives on the Occupation of the Franchthi Cave: Continuity and Discontinuity. G.N. Bailey, E. Adam, E. Panagopoulou, C. Perlès, K. Zachos (Eds.), *The Palaeolithic Archaeology of Greece and Adjacent Areas*. Proceedings of the ICOPAG Conference, Ioannina, September 1994. British School at Athens Studies 3, 311-318.
- Perlès, C. 2001. *The Early Neolithic in Greece: The First Farming Communities in Europe*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Sampson, A. 2019. *Palaeolithic and Mesolithic Sailors in the Aegean and the Near East*. Cambridge: Cambridge Scholars Publishing.
- Sampson, A., Tsourouni, T. (Eds.) 2023. *The Sarakenos Cave at Akraefnion, Boeotia, Greece: From the Middle Palaeolithic to the End of the Bronze Age*. Vol. IV. Athens.
- Straus, J., Goebel, T. (Eds.) 2011. Humans and Younger Dryas: Dead End, Short Detour, or Open Road to the Holocene. *Quaternary International* 242(2), 259–584.
- Takaoğlu, T., Korkut, T., Erdoğu, B., Işın, G. 2014. Archaeological Evidence for 9th and 8th Millennia BC at Girmeler Cave Near Tlos in SW Turkey. *Documenta Praehistorica* 41, 111-118.
- van der Plicht, J., van Geel, B., Bohncke, S.J.P., Bos, J.A.A., Blaauw, M., Speranza, A.O.M., Muscheler, R., Björck, S. 2004. The Preboreal Climate Reversal and a Subsequent Solar Forced Climate Shift. *Journal Quaternary Science* 19, 263e269.
- Yücel, E.N. 2023. *Ege Adaları ve Batı Anadolu Kıyı Şeridi Neolitikleşme Süreci*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Tarihöncesi Arkeolojisi Anabilim Dalı, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.

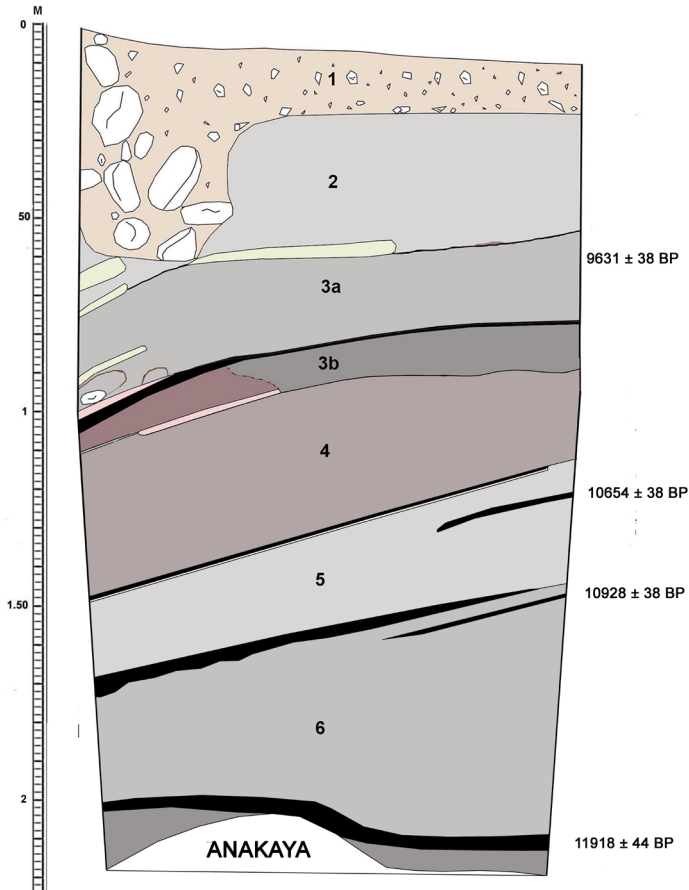
Şekil 1. Ege'de *Younger Dryas* dönemine ait buluntu veren yerler.

Şekil 2. Ouriakos'da bulunan bazı yarım ay biçimli mikrolit aletlerden örnekler (Efstratiou vd. 2022).

Şekil 3.
Girmeler mağaraları ve
önündeki düzlükte
tahrip edilmiş höyük
(Takaoğlu vd. 2014).

Şekil 4.
Girmeler derinlik
açmasının kesiti ve kalibre
edilmemiş GÖ tarihler.

Şekil 5. Girmeler'den geometrik ve geometrik olmayan mikrolit aletlerden örnekler (Tlos Kazı Arşivi).

Şekil 6. Girmeler'den işlenmiş kemik (Tlos Kazı Arşivi).

Şekil 7. Bozburun Hurma'da bulunmuş geometrik mikrolit aletler (Marmaris Bozburun Yüzey Araştırması Arşivi).

Tablo 1: Metinde adı geçen yerler ve tarihlerini gösteren kronoloji tablosu.

MÖ	GİRMELER	OURLAKOS	BALLIK	SARAKENOS	FRANCHTHI	SCHISTO	MAROULAS
12000							
11900							
11800							
11700							
11600							
11500							
11400							
11300							
11200							
11100							
11000							
10900							
10800							
10700							
10600							
10500							
10400							
10300							
10200							
10100							
10000							
9900							
9800							
9700							
9600							
9500							
9400							
9300							
9200							
9100							
9000							
8900							
8800							
8700							
8600							
8500							
8400							
8300							

Amaç ve Kapsam

Arkeoloji bir süredir geçmişin yorumlanmasında teknoloji ve doğa bilimleri, mühendislik ve bilgisayar teknolojileri ile yoğun iş birliği içinde yeni bir anlayışa evrilmektedir. Üniversiteler, ilgili kurum ya da enstitülerde yeni açılmakta olan “Arkeoloji Bilimleri” bölümleri ve programları, geleneksel anlayışı terk ederek değişen yeni bilim iklimine adapte olmaya çalışmaktadır. Bilimsel analizlerden elde edilen sonuçların arkeolojik bağlam ile birlikte ele alınması, arkeolojik materyallerin, yerleşmelerin ve çevrenin yorumlanmasında yeni bakış açıları doğurmaktadır.

Türkiye’de de doğa bilimleri ile iş birliği içindeki çalışmaların olduğu kazı ve araştırma projelerinin sayısı her geçen gün artmakta, yeni uzmanlar yetişmektedir. Bu nedenle Arkeoloji Bilimleri Dergisi, Türkiye’de arkeolojinin bu yeni ivmenin bir parçası olmasına ve arkeoloji içindeki arkeobotanik, arkeozooloji, alet teknolojileri, tarihlendirme, mikromorfoloji, biyoarkeoloji, jeokimyasal ve spektroskopik analizler, Coğrafi Bilgi Sistemleri, iklim ve çevre modellemeleri gibi uzmanlık alanlarının çeşitlenerek yaygınlaşmasına katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Derginin ana çizgisi arkeolojik yorumlamaya katkı sağlayan yeni anlayışlara, disiplinlerarası yaklaşımlara, yeni metot ve kuram önerilerine, analiz sonuçlarına öncelik vermek olarak planlanmıştır.

Arkeoloji Bilimleri Dergisi uluslararası hakemli bir dergidir. Dergi, Ege Yayınları tarafından çevrimiçi olarak yayınlanmaktadır. Kazı raporlarına, tasnif ve tanıma dayalı çalışmalara, buluntu katalogları ve özgün olmayan derleme yazılarına öncelik verilmeyecektir.

Aims and Scope

Archaeology is being transformed by the integration of innovative methodologies and scientific analyses into archaeological research. With the establishment of new departments, institutes, and programs focusing on “Archaeological Sciences”, archaeology has moved beyond the traditional approaches of the discipline. When placed within their archaeological context, studies can provide novel insights and new interpretive perspectives to the study of archaeological materials, settlements and landscapes.

In Turkey, the number of interdisciplinary excavation and research projects incorporating scientific techniques is on the rise. A growing number of researchers are being trained in a broad range of scientific fields including but not limited to archaeobotany, archaeozoology, tool technologies, dating methods, micromorphology, bioarchaeology, geochemical and spectroscopic analysis, Geographical Information Systems, and climate and environmental modeling. The Turkish Journal of Archaeological Sciences aims to situate Turkish archaeology within this new paradigm and to diversify and disseminate scientific research in archaeology. New methods, analytical techniques and interdisciplinary initiatives that contribute to archaeological interpretations and theoretical perspectives fall within the scope of the journal. The Turkish Journal of Archaeological Sciences is an international peer-reviewed journal. The journal is published online by Ege Yayınları in Turkey. Excavation reports and manuscripts focusing on the description, classification, and cataloging of finds do not fall within the scope of the journal.

Makale Gönderimi ve Yazım Kılavuzu

* *Please see below for English*

Makale Kabul Kriterleri

Makalelerin konu aldığı çalışmalar, Arkeoloji Bilimleri Dergisi'nin amaçları ve kapsamı ile uyumlu olmalıdır (bkz.: Amaç ve Kapsam).

Makaleler Türkçe veya İngilizce olarak yazılmalıdır. Makalelerin yayın diline çevirisi yazar(lar)ın sorumluluğundadır. Eğer yazar(lar) makale dilinde akıcı değilse, metin gönderilmeden önce anadili Türkçe ya da İngilizce olan kişilerce kontrol edilmelidir.

Her makaleye 200 kelimeyi aşmayacak uzunlukta Türkçe ve İngilizce yazılmış özet ve beş anahtar kelime eklenmelidir. Özete referans eklenmemelidir.

Yazarın Türkçesi veya İngilizcesi akıcı değilse, özet ve anahtar kelimelerin Türkçe veya İngilizce çevirisi editör kurulu tarafından üstlenilebilir.

Metin, figürler ve diğer dosyalar wetransfer veya e-posta yoluyla **archaeologicalsciences@gmail.com** adresine gönderilmelidir.

Makale Kontrol Listesi

Lütfen makalenizin aşağıdaki bilgileri içerdiğinden emin olun:

- Yazarlar (yazarların adı-soyadı ve iletişim bilgileri buradaki sırayla makale başlığının hemen altında paylaşılmalıdır)
- Çalışılan kurum (varsa)
- E.mail adresi
- ORCID ID

Makalenin içermesi gerekenler:

- Başlık
- Özet (Türkçe ve İngilizce)
- Anahtar kelimeler
- Metin
- Kaynakça
- Figürler
- Tablolar

Bilimsel Standartlar ve Etik

- Gönderilen yazılar başka bir yerde yayınlanmamış veya yayınlanmak üzere farklı bir yere gönderilmemiş olmalıdır.
- Makaleler özgün ve bilimsel standartlara uygun olmalıdır.

- Makalelerde cinsiyetçi, ırkçı veya kültürel ayırım yapmayan, kapsayıcı bir dil kullanılmalıdır (“insanoğlu” yerine “insan”; “bilim adamı” yerine “bilim insanı” gibi).

Yazım Kuralları

Metin ve Başlıkların Yazımı

- Times New Roman karakterinde yazılan metin 12 punto büyüklüğünde, iki yana yaslı ve tek satır aralıklı yazılmalıdır. Makale word formatında gönderilmelidir.
- Yabancı ve eski dillerdeki kelimeler *italik* olmalıdır.
- Başlık ve alt başlıklar **bold** yazılmalıdır.
- Başlıklar numaralandırılmamalı, italik yapılmamalı, altları çizilmemelidir.
- Başlık ve alt başlıklarda yalnızca her kelimenin ilk harfi büyük olmalıdır.

Referans Yazımı

Ayrıca bkz.: Metin İçi Atıflar ve Kaynakça Yazımı

- Referanslar metin içinde (Yazar yıl, sayfa numarası) şeklinde verilmelidir.
- Referanslar için dipnot ve son not kullanımından kaçınılmalıdır. Bir konuda not düşme amacıyla gerektiği takdirde dipnot tercih edilmelidir.
- Dipnotlar Times New Roman karakterinde, 10 punto büyüklüğünde, iki yana yaslı, tek satır aralıklı yazılmalı ve her sayfa sonuna süreklilik izleyecek şekilde eklenmelidir.

Şekiller ve Tablolar

- Makalenin altına şekiller ve tablolar için bir başlık listesi eklenmelidir. Görsellerde gerektiği takdirde kaynak belirtilmelidir. Her şekil ve tabloya metin içerisinde gönderme yapılmalıdır (Şekil 1 veya Tablo 1).
- Görseller Word dokümanının içerisine yerleştirilmemeli, jpg veya tiff formatında, ayrı olarak gönderilmelidir.
- Görüntü çözünürlüğü basılması istenen boyutta ve 300 dpi'nin üzerinde olmalıdır.
- Görseller Photoshop ve benzeri programlar ile müdahale edilmeden olabildiğince ham haliyle gönderilmelidir.
- Excel'de hazırlanmış tablolar ve grafikler var ise mutlaka bunların PDF ve Excel dokümanları gönderilmelidir.

Tarihlerin ve Sayıların Yazımı

- MÖ ve MS kısaltmalarını harflerin arasına nokta koymadan kullanınız (örn.: M.Ö. yerine MÖ).
- “Bin yıl” ya da “bin yıl” yerine “... binyıl” kullanınız (örn.: MÖ 9. binyıl).
- “Yüzyıl”, “yüz yıl” ya da “yy” yerine “yüzyıl” kullanınız (örn.: MÖ 7. yüzyıl).
- Beş veya daha fazla basamaklı tarihler için sondan sayarak üçlü gruplara ayırmak suretiyle sayı gruplarının arasına nokta koyunuz (örn.: MÖ 10.500)
- Dört veya daha az basamaklı tarihlerde nokta kullanmayınız (örn.: MÖ 8700).
- 0-10 arasındaki sayıları rakamla değil yazıyla yazınız (örn.: “8 kez yenilenmiş taban” yerine “sekiz kez yenilenmiş taban”).

Noktalama ve İşaret Kullanımı

- Ara cümleleri lütfen iki çizgi ile ayırınız (—). Çizgi öncesi ve sonrasında boşluk bırakmayınız.
- Sayfa numaraları, tarih ve yer aralıklarını lütfen tek çizgi (-) ile ayırınız: 1989-2006; İstanbul-Kütahya.

Kısaltmaların Yazımı

- Sık kullanılan bazı kısaltmalar için bkz.:

Yaklaşık:	yak.	Circa:	ca.
Bakınız:	bkz.	Kalibre:	kal.
Örneğin:	örn.	ve diğerleri:	vd.

Özel Fontlar

- Makalede özel bir font kullanıldıysa (Yunanca, Arapça, hiyeroglif vb.) bu font ve orijinal metnin PDF versiyonu da gönderilen dosyalar içerisine eklenmelidir.

Metin İçi Atıflar ve Kaynakça Yazımı

- Her makale, metin içerisinde atıf yapılmış çalışmalardan oluşan ve “Kaynakça” olarak başlıklandırılan bir referans listesi içermelidir. Lütfen metin içerisinde bulunan her referansın kaynakçaya da eklendiğinden emin olun.
- Metin içerisindeki alıntılar doğrudan yapılabilir: ‘...Esin (1995)’in belirtmiş olduğu gibi’ ya da parantez içerisinde verilebilir: ‘analiz sonuçları gösteriyor ki ... (Esin 1995).’
- Aynı parantez içerisindeki referanslar yayın yılına göre sıralanmalı ve “;” ile ayrılmalıdır: ‘... (Dinçol ve Kantman 1969; Esin 1995; Özbal vd. 2004).’
- Aynı yazarın farklı yıllara ait eserlerine yapılan atıflarda yazarın soyadı bir kere kullanılmalı ve eser yılları “,” ile ayrılmalıdır: ‘... (Peterson 2002, 2010).’
- Aynı yazar(lar)ın aynı yıl içerisindeki birden fazla yayınına referans verileceği durumlarda yayın yılının yanına harfler ‘a’, ‘b’, ‘c’ gibi alfabetik olarak koyulmalıdır.
- Tek yazarlı kaynakları, aynı yazar adıyla başlayan çok yazarlı kaynaklardan önce yazınız.
- Aynı yazar adıyla başlayan fakat farklı eş yazarlara sahip kaynakları ikinci yazarın soyadına göre alfabetik sıralayınız.
- Aynı yazara ait birden fazla tek yazarlı kaynak olması durumunda kaynakları yıllara göre sıralayınız.
- Dergi makaleleri için doi bilgisi varsa kaynakçada mutlaka belirtiniz.

Aşağıda, farklı kaynakların metin içerisinde ve kaynakçada nasıl yazılacağına dair örnekler bulabilirsiniz.

Tek yazarlı dergi makaleleri, kitap içi bölümler ve kitaplar

Metin içerisinde:

Yazarın soyadı ve yayın yılı (Esin 1995).

Sayfa sayısı bilgisi verilecekse:

Yazarın soyadı ve yayın yılı, sayfa sayısı (Esin 1995, 140).

Dergi makalesi:

Bickle, P. 2020. Thinking Gender Differently: New Approaches to Identity Difference in the Central European Neolithic. *Cambridge Archaeological Journal* 30(2), 201-218. <https://doi.org/10.1017/S0959774319000453>

Kitap içi bölüm:

Esin, U. 1995. Aşıklı Höyük ve Radyo-Aktif Karbon Ölçümleri. A. Erkanal, H. Erkanal, H. Hüryılmaz, A. T. Ökse (Eds.), *İ. Metin Akyurt - Bahattin Devam Anı Kitabı. Eski Yakın Doğu Kültürleri Üzerine İncelemeler*, İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları, 135-146.

Kitap:

Peterson, J. 2002. *Sexual Revolutions: Gender and Labor at the Dawn of Agriculture*. Walnut Creek, CA: AltaMira Press.

İki yazarlı dergi makaleleri, kitap içi bölümler ve kitaplar

Metin içerisinde:

Her iki yazarın soyadı ve yayın yılı (Dinçol ve Kantman 1969, 56).

Dergi makalesi:

Pearson, J., Meskell, L. 2015. Isotopes and Images: Fleshing out Bodies at Çatalhöyük. *Journal of Archaeological Method and Theory* 22, 461-482. <https://doi.org/10.1007/s10816-013-9184-5>

Kitap içi bölüm:

Özkaya, V., San, O. 2007. Körtik Tepe: Bulgular Işığında Kültürel Doku Üzerine İlk Gözlemler. M. Özdoğan, N. Başgelen (Eds.), *Türkiye'de Neolitik Dönem. Yeni Kazılar, Yeni Bulgular*, İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları, 21-36.

Kitap:

Dinçol, A. M., Kantman, S. 1969. *Analitik Arkeoloji, Denemeler*. Anadolu Araştırmaları III, Özel sayı, İstanbul: Edebiyat Fakültesi Basımevi.

Üç ve daha çok yazarlı dergi makaleleri ve kitap içi bölümler

Metin içerisinde:

İlk yazarın soyadı, "vd." ve yayın yılı (Özbal vd. 2004).

Dergi makalesi:

Özbal, R., Gerritsen, F., Diebold, B., Healey, E., Aydın, N., Loyet, M., Nardulli, F., Reese, D., Ekstrom, H., Sholts, S., Mekel-Bobrov, N., Lahn, B. 2004. Tell Kurdu Excavations 2001. *Anatolica* 30, 37-107.

Kitap içi bölüm:

Pearson, J., Meskell, L., Nakamura, C., Larsen, C. S. 2015. Reconciling the Body: Signifying Flesh, Maturity, and Age at Çatalhöyük. I. Hodder, A. Marciniak (Eds.), *Assembling Çatalhöyük*, Leeds: Maney Publishing, 75-86.

Editörlü kitaplar

Metin içerisinde:

Yazar(lar)ın soyadı ve yayın yılı (Akkermans ve Schwartz 2003).

Akkermans, P. M. M. G., Schwartz, G. M. 2003. (Eds.) *The Archaeology of Syria. From Complex Hunter-Gatherers to Early Urban Societies (c. 16.000-300 BC)*. Cambridge: Cambridge University Press.

Web kaynağı:

Soyad, Ad. Web Sayfasının Başlığı. Web Sitesinin Adı. Yayınlayan kurum (varsa), yayın tarihi. Erişim tarihi. URL.

Submission and Style Guideline

Submission Criteria for Articles

The content of the manuscripts should meet the aims and scope of the Turkish Journal of Archaeological Sciences (cf. Aims and Scope).

Manuscripts may be written in Turkish or English. The translation of articles into English is the responsibility of the author(s). If the author(s) are not fluent in the language in which the article is written, they must ensure that the text is reviewed, ideally by a native speaker, prior to submission.

Each manuscript should include a Turkish and an English abstract of up to 200 words and five keywords in both Turkish and English. Citations should not be included in the abstract.

If the author(s) are not fluent in the language of the manuscript, a translation of the abstract and the keywords may be provided by the editorial board.

Manuscripts, figures, and other files should be sent via wetransfer or e-mail to archaeologicalsciences@gmail.com

Submission Checklist

Each article must contain the following:

- Authors (please provide the name-last name and contact details of each author under the main title of the manuscript)
- Affiliation (where applicable)
- E-mail address
- ORCID ID

The manuscript should contain:

- Title
- Abstract (in English and Turkish)
- Keywords
- Text
- References
- Figures (when applicable)
- Tables (when applicable)

Scientific Standards and Ethics

- Submitted manuscripts should include original research that has not been previously published or submitted for publication elsewhere.
- The manuscripts should meet scientific standards.
- Manuscripts should use inclusive language that is free from bias based on sex, race or ethnicity, etc. (e.g., “he or she” or “his/her/their” instead of “he” or “his”) and avoid terms that imply stereotypes (e.g., “humankind” instead of “mankind”).

Style Guide

Manuscript Formatting

- Manuscripts should be written in Times New Roman 12-point font, justified and single-spaced. Please submit the manuscript as a word document.
- Words in foreign and ancient languages should be *italicized*.
- Titles and subtitles should appear in **bold**.
- Titles and subtitles should not be numbered, italicized, or underlined.
- Only the first letter of each word in titles and subtitles should be capitalized.

References

Cf.: In-Text Citations and References

- In-text citations should appear inside parenthesis (Author year, page number).
- Footnotes and endnotes should not be used for references. Comments should be included in footnotes rather than endnotes.
- The footnotes should be written in Times New Roman 10-point font, justified and single-spaced, and should be continuous at the bottom of each page.

Figures and Tables

- Please provide a caption list for figures and tables following the references. Provide credits where applicable. Each figure and table should be referenced in the text (Figure 1, or Table 1), but please do not include figures in the text document.
- Each figure should be submitted separately as a jpg or tiff file.
- Images should be submitted in the dimensions in which they should appear in the published text and their resolution must be over 300 dpi.
- Please avoid editing the figures in Photoshop or similar programs but send the raw version of the figures if possible.
- Tables and graphs prepared in Excel should be sent as both PDF and Excel documents.

Dates and Numbers

- Please use BCE/CE and please avoid using dots without dots (i.e., BCE instead of BC or B.C.).
- Please use a dot for numbers and dates with 5 or more digits (i.e., 10.500 BCE).
- Please avoid using dots for numbers and dates with 4 or less digits (i.e., 8700 BCE).
- Please spell out whole numbers from 0 to 10 (e.g., “the floor was renewed eight times” instead of “the floor was renewed 8 times”).

Punctuation

- Please prefer em dashes (—) for parenthetical sentences: “Children were buried with various items, the adolescents—individuals between the ages of 12-19—had the most variety in terms of grave goods.”
- Please prefer an en dash (-) between page numbers, years, and places: 1989-2006; İstanbul-Kütahya.

Abbreviations

- Commonly used abbreviations:

Approximately:	approx.	Figure:	Fig.
Confer:	cf.	<i>Id est:</i>	i.e.,
Circa:	ca.	<i>Exempli gratia:</i>	e.g.,
Calibrated:	cal.		

Special Fonts

- If a special font must be used in the text (e.g., Greek or Arabic alphabet or hieroglyphs), the text in the special font and the original manuscript should be sent in separate PDF files.

In-Text Citations and References

- Each article should contain a list of references in a section titled “References” at the end of the text. Please ensure that all papers cited in the text are listed in the bibliography.
- Citations in the text may be made directly, e.g., ‘as shown by Esin (1995) ...’ or in parenthesis, e.g., ‘research suggests ... (Esin 1995)’.
- References within the same parenthesis should be arranged chronologically and separated with a “;”, e.g., ‘... (Dinçol and Kantman 1969; Esin 1995; Özbal et al. 2004).’
- In references to the studies by the same author from different years, please use the last name of the author once, followed by the years of the cited studies, each separated by a “;”, e.g., ‘... (Peterson 2002, 2010).
- More than one reference from the same author(s) in the same year must be identified by the letters ‘a’, ‘b’, ‘c’ placed after the year of publication.
- When dealing with multiple papers from the same author, single authored ones should be written before the studies with multiple authors.
- When dealing with papers where the first author is the same, followed by different second (or third, and so on) authors, the papers should be listed alphabetically based on the last name of the second author.
- When dealing with multiple single-authored papers of the same author, the papers should be listed chronologically.
- Please provide the doi numbers of journal articles.

Below, you may find examples for in-text citations and references.

Single-authored journal articles, book chapters, and books

In-text:

Last name and publication year (Esin 1995).

If the page number is indicated:

Last name and publication year, page number (Esin 1995, 140).

Journal article:

Bickle, P. 2020. Thinking Gender Differently: New Approaches to Identity Difference in the Central European Neolithic. *Cambridge Archaeological Journal* 30(2), 201-218. <https://doi.org/10.1017/S0959774319000453>

Book chapter:

Esin, U. 1995. Aşıklı Höyük ve Radyo-Aktif Karbon Ölçümleri. A. Erkanal, H. Erkanal, H. Hüryılmaz, A. T. Ökse (Eds.), *İ. Metin Akyurt - Bahattin Devam Anı Kitabı. Eski Yakın Doğu Kültürleri Üzerine İncelemeler*, İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları, 135-146.

Book:

Peterson, J. 2002. *Sexual Revolutions: Gender and Labor at the Dawn of Agriculture*. Walnut Creek, CA: AltaMira Press.

Journal articles, book chapters, and books with two authors

In-text:

Last names of both authors and publication year (Dinçol and Kantman 1969, 56).

Journal article:

Pearson, J., Meskell, L. 2015. Isotopes and Images: Fleshing out Bodies at Çatalhöyük. *Journal of Archaeological Method and Theory* 22, 461-482. <https://doi.org/10.1007/s10816-013-9184-5>

Book chapter:

Özkaya, V., San, O. 2007. Körtik Tepe: Bulgular Işığında Kültürel Doku Üzerine İlk Gözlemler. M. Özdoğan, N. Başgelen (Ed.), *Türkiye'de Neolitik Dönem. Yeni Kazılar, Yeni Bulgular*, İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları, 21-36.

Book:

Dinçol, A. M., Kantman, S. 1969. *Analitik Arkeoloji, Denemeler*. Anadolu Araştırmaları III, Özel sayı, İstanbul: Edebiyat Fakültesi Basımevi.

Journal articles and book chapters with three or more authors

In-text:

Last name of the first author followed by “et al.” and the publication year (Özbal et al. 2004).

Journal article:

Özbal, R., Gerritsen, F., Diebold, B., Healey, E., Aydın, N., Loyet, M., Nardulli, F., Reese, D., Ekstrom, H., Sholts, S., Mekel-Bobrov, N., Lahn, B. 2004. Tell Kurdu Excavations 2001. *Anatolica* 30, 37-107.

Book chapter:

Pearson, J., Meskell, L., Nakamura, C., Larsen, C. S. 2015. Reconciling the Body: Signifying Flesh, Maturity, and Age at Çatalhöyük. I. Hodder, A. Marciniak (Eds.), *Assembling Çatalhöyük*, Leeds: Maney Publishing, 75-86.

Edited books

In-text:

Last name(s) of the author(s) and publication year (Akkermans and Schwartz 2003).

Akkermans, P. M. M. G., Schwartz, G. M. 2003. (Eds.) *The Archaeology of Syria. From Complex Hunter-Gatherers to Early Urban Societies (c. 16.000-300 BC)*. Cambridge: Cambridge University Press.

Web source:

Last name, Initial of the first name. Title of the web page. Title of the website. Institution (where applicable), publication date. Access date. URL.